

۲۰۱۵/۰۲/۰۹

نظر محمد مطمئن

داعش ولي په افغانستان کې؟ عبدالروف خادم ولي ژر په نښه شو؟

د اسلامي دولت (داعش) شتون په افغانستان کې له څه باندې يوې مياشتې راهيسې د رسنيو سرټکي دي. د دې ډلې د شتون/نشتون په اړه هم د شناندو او کارپوهانو نظريې سره مختلفې دي، دا چې دا ډله شته که نه يا څومره ده، يا يې هم دلته د شتون امکان شته که نه او که يې واقعاً په دې سيمه کې وي، گټې، زيانونه او پايلې به يې څه وي؟ طالبان به د داعش په تړاو څه دريځ لري؟ دا هغه پوښتنې دي چې تر اوسه ورته کره، رانه او جوت ځوابونه نه دي ويل شوي. لا هم پېښې د تيارو په اړه دور کې پټې دي.

طالبان چې يو مهال يې په افغانستان کې واکمني او اوس له دبارلسو کلونو راهيسې د بهرنيانو او افغان ادارې د يوې مخالفې وسله والې ډلې په توگه پراخې سيمې تر خپلې ولکې لاندې لري که د اسلامي دولت (داعش) له طر فداره وسلوالو ډلو سره جگړه کوي، ډير زيان کوي، که له هغوي سره جگړه نه کوي، هم زيان لري، که يې تاييدوي، هم يې په زيان ده او که يې ردوي هم تاوان ورته کوي.

که ترمنځ يې د سولې استازي وگرځي، بيا هم په موقت ډول به ستونزه حل شي. که ترمنځ يې د سولې استازي نه وي، نو تصادم ته به يو وخت نه يو وخت خبره رسېږي.

د اسلامي دولت (په افغانستان کې د داعش په نوم مشهور شوي) د طرفدارانو رخ لومړی د پاکستان له وزيرستان څخه راپورته شو او له همدې پاکستانه د خراسان خبره هم د عبدالقاهر خراساني او مسلم دوست له لخوا راپورته شوه.

په افغانستان کې په لومړيو وختونو کې د داعش د ډلې د وسلوالو د پيداکيدو خبرو ته هم لمن ووهل شوه، تر دې چې د کابل پوهنتون تر ديوانونو د داعش شعارونه د پټو کړيو او لاسونو له خوا راوړسېدله.

د کابل پوهنتون د محصلينو د لاريون پر مهال د حزب التحرير تور بيرغونه هم په داعش ډلې پسې وتړل شول. په رسنيو کې د داعش اړوند مجهول راپورونه د مجهولو سرچينو په حواله ورکول کېدل، د شنونکو په اند دغه ډول راپورونه په هغه وخت کې پر طالبانو د فشار او د هغوي د مورال د ضعيفولو له امله ورکول کېدل.

د غزني ولايت کې دغه ډول راپورونه ډير وو او يو پکې د اجرستان ولسوالۍ اړوند د داعش مخ پټو وسلوالو راپور و چې بالاخره ايساف د بمباري تايي ونيوله، بيا وروسته خبره روښانه شوه او د ايساف مشر جنرال کمپل د داکټوبر ۲۰۱۴ مه وويل چې په افغانستان کې د داعش د شتون په اړه کره معلومات شتون نه لري.

خبره تر دې ورسېدله چې افغان حکومت رسماً اعلان وکړ چې په افغانستان کې د «اسلامي دولت» وسلوال شتون لري.

د افغانستان او پاکستان تر منځ د امنيتي تړون تر لاسليک وروسته روسيې د تير ۲۰۱۴ کال د ډسمبر مياشت کې اعلان وکړ چې په افغانستان کې د داعش د ډلې د شتون له امله ويره لري. يوه ورځ وروسته بيا افغان حکومت د داعش شتون په افغانستان کې رد کړ. دا ډول امریکا هم په افغانستان کې د داعش ډلې اړوند محتاطانه څرگندونې کولې.

اوس چې د روسيې، چين او شمالي کوريا ترمنځ نوي ائتلاف رامنځته کيدونکی دی، د امریکا او روسيې ترمنځ د اوکراين پر مسئله ژور درز رامنځته شوي، امریکا او روسيه دواړه په افغانستان کې د «اسلامي دولت» د وسلوالو د شتون خبرونه خپروي، د افغان حکومت چارواکو هم په ځينو سېمو کې د داعش ډلې د پيداکيدو خبرونه ورکړل.

د ۱ ډول د ۲۰۱۵ کال په لومړۍ مياشت کې د ناټو پخواني سرمنشي اندرفوگ راسموسن بيا وويل چې داعش د منځني ختيځ له پاره خطر خو په افغانستان کې يې شتون په گټه دی.

د اسلامي دولت په خلاف د امریکا په مشرۍ د جوړ شوي ائتلاف مشر جنرال جان آلن بيا په خپلو تازه څرگندونو کې ويلي چې ډير ژر به په عراق او سوريه کې د اسلامي دولت په خلاف ځمکنې عمليات پيل کړي.

داعش په سيمه کې؛ ايا خادم رښتيا هم د داعش غړی و؟

د پاڼو شميره: له ۱ تر ۵

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې دليکنيزې بڼې پاڼوالې دليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

کله چې د اسلامي دولت له خوا څخه د خراسان له پاره والي او نایب اعلان شو، افغان حکومت په وروسته وخت کې له رسنیو و غوښتل چې د داعش اړوند خبرونه او تبلیغات ونه کړي.

لومړي ابو یزید عبدالقاهر خراساني او عبدالرحیم مسلم دوست چې دواړه سلفي عقیده لري د اسلامي دولت له خلیفه ابوبکر البغدادي الحسیني القریشي سره بیعت اعلان کړ، مگر د اسلامي دولت له خوا کوم غبرگون او د دوی تایید په ښکاره ډول سره ونه شو، کله چې بیا د پاکستان د طالبانو ویاند شاهد الله شاهد هم له اسلامي دولت سره د بیعت اعلان وکړ او بیا وروسته څو نفرو په ښکاره ډول له اسلامي دولت سره د بیعت کولو ویډیو خپره کړه، **اسلامي دولت هم حافظ سعید خان د خراسان والي او ملا عبدالرؤف خادم یې د هغه نایب وټاکي.**

که څه هم داعش ملا عبدالرؤف خادم د خراسان ولایت دمرستیال په توګه اعلان کړ، خو نوموړی شخصاً د دغې مرستیالي د تائید په اړه هیڅ خبره له رسنیوسره نده کړي، بلکې طالبانو ته د یوې نږدې سرچینې په حواله هغه وخت چې د داعش لخوا دنوموړي په اړه دغه اعلان کیدي، هغه وخت نوموړی په فراه ولایت کې د هغه کلي د مسجد په سر کې دی له څو ملګرو سره ورکې میشت وه د طالبانو سپین بیرغ نصب کړی و. د داعش له اعلان وروسته د طالبانو لخوا له ملا عبدالرؤف خادم سره د مفاهمتي خبرو له پاره د پلاوي ورلینلو هڅه روانه وه چې دغه مفاهمتي پلاوي به ورسره لیدلې وي کله په دې اړه معلومات نشته. ابو محمد العذناني اسلامي دولت ویاند په خراسان کې د خپلې ډلې ضرورت له «شرک» سره جګړه وکوله، هغه ویلي چې د دغې سپمې خلکو انګریزانو، روسانو او دا دی اوس یې امریکایانو ته شکست ورکړ، طاغوتي او کفري لشکرې یې ماتې کړي دي، اوس د دې وخت دی چې د دغې سپمې خلک له «شرک سره د توحید له پاره» جګړه وکړي.

افغان جهاد او د «موحد» او «مشرک» مسئله

همدغه ډول اعلان بیا تشویشونه او ستونزې ډیروي، په دې معنی چې دوی به له هغه چا سره جګړه کوي چې مسلمانان دي ولي د دوی (سلفیانو) له نظره موحدین نه دي، همدغه ډول پېښې د جهاد پرمهال د هجرت په کیمپونو او په داخل د افغانستان کې د مجاهدینو په جبهو کې لیدل شوي، چې ځینو سلفي عرب مجاهدینو به افغان مجاهدین او مهاجرین مشرک ګڼل او ویل به یې چې موحدین شی که نه ستاسې مرګ روا دی، ډیره مشهوره دغه ډول پېښه دهغه عرب مجاهدینو ده چې په کنړ کې خپه، ننگرهار ته په پښو راغلل، ویل یې موټر کارول او په موټر کې سپرېدل نه خوښوو، خپل امیر یې ټاکلی و، په اسونو یا اوسانو یې سفر کاوه، د مجاهدینو مشرانو ته یې ویل چې باید د دوی له امیر سره بیعت وکړي، دغه ډله وروسته چهار آسیاب کې ښاغلي حکمتیار ته وروستل شوه، او هغه قانع کړل چې لومړی باید د امارت له پاره شرایط مساعد او بیا امارت اعلان او بیعت وشي. او تر ټولو مهمه داده چې د امارت له پاره ځمکې ته اړتیا ده چې تر خپل کنټرول لاندې سېمه ولرو. همهغه و چې هغه عرب بیا له ښاغلي حکمتیار سره پاتې شول، ویل کېږي چې د احمد شاه مسعود پر ضد یې جګړه کوله.

اسلامي دولت او د سیاسي لوبغاړو پلانونه

په عراق کې درې قوي لوري د امریکا د یرغل په وخت او ورسته مطرح شول، ګردان، اهل تشیع او سنیان، هر یې ډلې خپلې سپمې درلودلې، عراق عملاً په درېو لویو حوزو ووېشل شو، د ګردانو حوزه، د شیعې ګانو حوزه او د سنیانو حوزه.

د امریکا پلان دا و چې که په خپله حوزه کې هره ډله جګړه کوي او یا خپلسري د دوی ورسره کار نشته، خو که د یوې حوزې خلک په بله حوزه تیری کوي، بیا به یې مخه نیسي.

د اسلامي دولت ډله چې په خپله سنی میشته سېمه کې و امریکا ورسره هیڅ ستونزه نه لرله، کله چې یې شیعې سېمو ته د خپل واک د غزیدو پلان عملي کاو، د امریکا له سخت غبرګون سره مخ شول.

د امریکا لوړ پوړو چارواکو او په ځانګړي ډول د بهرنیو چارو وزیر جان کیري وکولای شول چې ګردان او شیعې ګان په یوه ائتلاف کې شامل او د داعش په مقابل کې یې وجنګوي. چې په راتلونکې کې به د ګردانو قوي کیدل هم په سېمه کې بله ستونزه وي.

داچې اوس جان کیري او لویډیځي رسنۍ وایي چې اسلامي دولت د دوی له خوا راپیداشوی، یا اسلامي دولت د ځینو کړیو له خوا په اسرائیلو پسي تړل کېږي، یواځې د اسلامي دولت د کمزورتیا له پاره دغه څرګندونې کوي، ډیری شنونکي په دې نظر دي چې اسلامي دولت یو خودجوشه اسلامي حرکت دی، چې د امریکا، اسرائیلو او عرب هیوادونو د دیکتاتور حکومتونو په ضد یې خپله جګړه پیل کړي.

د پاڼو شمیره: له ۲ تر ۵

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنې د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولی

د اسلامي دولت تېروتنه په دې کې وه چې له وخت مخکې يې د اسلامي خلافت اعلان او دعوه وکړه، چې دغه اعلان يې امريکا او لويديځ ورخطا او دا ډول يې د اسلامي هيوادونو خپل ځان غوښتونکي واکمنان هم وگواښل، همدغه وجه ده چې د اسلامي دولت په وړاندې د سعودي عربستان په گډون عرب هيوادونو، امريکا او لويديځ لاسونه سره يو او د اسلامي دولت په خلاف جگړه پر مخ بيايي.

د طالبانو د وخت يو لوړ پوړی مشر وايي چې کله طالبانو اسلامي امارت اعلان کړ، تر گړدو لومړی د سعودي عربستان سفير کندهار ته راغی، ويې ويل چې موږ توضيحات غواړو، د طالبانو دغه مشر وايي چې موږ ورته وويل چې د افغانستان اسلامي امارت، کله چې سفير دافغانستان ټکی واوریدی، ويې ويل چې زما سوالونه حل شول. هر اسلامي تحريک او اسلامي ډله د خلافت ارمان او خوب ويښو خو شرايطو ته په کتلو سره يې اعلان نه کوي، او مناسب وخت ته گوري، تر ټولو ښه بېلگه يې اخوان المسلمین او حزب التحرير دی.

د اسلامي دولت مشرانو ته په کار وه چې د نړۍ د نورو مسلمانو حرکتونو له تجربو يې گټه پورته کړي وای، او د خلافت په اعلان کې يې مناسب وخت ته انتظار کړی وای.

داچې په خراسان کې د اسلامي دولت له خوا د والي اعلان کېږي، دا هم په اوس وخت کې مناسبه نه بلکې د مسلمانانو ترمنځ خپلمنځي جنگ ته لاره هوارول دي، کوم چې امريکا، لويديځ او ځينې مغرض اسلامي هيوادونه همدغه څه غواړي.

ډيری شنونکي په دې نظر دي چې په افغانستان کې د داعش ډلې (اسلامي دولت) په راپيدايدو کې پاکستان، افغانستان او امريکا په گډه کار کوي، او تر ټولو وړاندې پاکستان دی، د پاکستاني طالبانو هغه کسان چې د اسلامي دولت د بيعت اعلان يې کړي، هم ځينې شنونکي په دې نظر دي چې ممکن غير مستقيم د پاکستان د استخباراتو لاس به په کې وي.

د ملا عبدالروف خادم په اړه ويل کېږي چې د هغه نائب ټاکل خپله د اسلامي دولت د مشرانو پريکړه وه، او دا هم د ملا عبدالروف خادم هغه پېژندگلو له امله چې په گوانتانامو زندان کې يې د عربو سره شوي وه.

اسلامي دولت په عراق او سوريه کې په ډيره لږ ځمکه واک لري او په عراق کې له سختو ستونزو سره مخ شوي، په دغسې يو حالت کې چې د ستونزو د کموالي په اړه فکر وښي، ولي بايد ستونزې زياتې شي، د افغانستان اړوند د خراسان ولايت اعلان به يوه بله ستونزه وي، هغه هم هغه خراسان چې د پاکستان هغه سېمي پکې شاملې دي چېرته چې د پاکستان حکومت له ستونزو سره مخ کېږي، او په ښکاره ډول د اسلامي دولت په خراسان کې لاهور او پنجاب سېمه نه ده شامله.

«اسلامي دولت» او لومړيتوبونه

اسلامي دولت بايد خپل لومړيتوبونو ته فکر وکړي، د دوی له پاره تر ټولو مهم عراق دی چې هلته پرمختگ وکړي، له هغه وروسته سوريه ده، لبنان، اوس خو اردن په ښکاره ورسره د جگړې اعلان کړی، او بيا په ترتيب سره که دوی غواړي چې اسلامي خلافت احياء کړي نو سعودي عربستان، اسرائيل، ايران او مصر هيوادونه ډير مهم دي.

زه باوري يم چې اسلامي دولت به له ډيرو لويو ستونزو سره مخ شي او هغه هم د دوی د ځوانو مشرانو احساساتي پريکړې دي، په عربي نړۍ او اسلامي نړۍ کې اسلامي دولت ډير خواخوږي پيدا کړي و او لا يې هم لري، خو که خپلو تېروتنو ته توجه ونه کړي، ملاتړ به يې کم شي.

سمه ده چې اسلامي دولت امکانات او پيسې لري، او د پيسو په زور به وکولای شي چې په پاکستان او افغانستان کې ځوانان ځانته ورمات کړي، ځکه په افغانستان کې د پيسو له پاره ځوانان اړيکيان او په پاکستان کې دهمدي پيسو له پاره قومي مليشې جوړې او خپل وروڼه وژني، که دوی ته د اسلامي دولت مالي سرچينې رماڼې شي، نو بيا هغه ځوان چې اړيکيانو ته ځي هغه به دې ته برتري ورکړي چې د اسلامي دولت له جنگياليو سره يوځای شي، او دا ډول طالبانو ته د نويو ځوانانو جلب او جذب به هم کم شي.

اسلامي دولت چې په عراق او سوريه کې د پام وړ جگړې او پرمختگ وکړ، د هغوی لاس ته د امريکايي درنو وسلو لويدل دی، هلته د دوی د پلويانو له خوا د اهل تشيع څخه د غچ اخستې او هغوی ته د کافر په سترگه کتل دي، اسلامي دولت په هيڅ ډول نه شي کولای چې هغه پرمختللي وسلې او دغه روحیه چې اهل تشيع ته کافر وويل شي تر افغانستان پورې راورسوي، او که دلته هم دوی د حکومت کومه قرارگاه نيسي هغه ډول پرمختللي وسلې پکې نشته کوم چې په عراق کې د امريکايو پريښودلي دي.

افغانان او «اسلامي دولت»

د پاڼو شميره: له ۳ تر ۵

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکنی د ليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليولو مخکې په ځير و لولئ

د افغانستان مسلمان ولس هېڅ بهرني قوت ته سر نه ټيټوي، يواځې صحابه مبارکان ؤ چې د افغانستان خلکو ورسره ډيره جگړه ونه کړه، او د اسلام مبارک دين يې قبول کړ. اوس چې دلته د اسلامي دولت له خوا د شرک په ضد د جنگ خبره کيږي، د سلفي او حنفي خبره به زور اخلي، او د افغانستان خلک چې حنفي مذهب دي، او په جنوبي ولايتونو کې اکثریت مطلق همدوی دي، گرانه به وي چې د داعش په نوم کومه وسلواله ډله دي دغه خلک پر ځان راټول کړلای شي.

کاش دوی د شهيد عبدالله عزام وصيت اوريدلی وای، هغه به عرب مجاهدينو ته ويل چې کله د افغانانو سره د جهاد جبهو ته ځئ، تاسي د حنفي مذهب سره سم لمونځ او نور اسلامي اعمال سرته رسوئ، ځکه افغانان حنفي مذهب دي او د سلفيانو اړوند ناسم معلومات او حساسيت موجود دی.

بله مهمه خبره داده چې اوس هم طالبان د اسلامي دولت په نسبت ډيره سېمه تر لاس لاندي لري، د افغانستان په ۳۴ ولايتونو کې پلويان لري، او د ځينو ولايتونو ډيره برخه له دوی سره ده، بل داچې طالبان د حکومت کولو تجربه لري، او درېم داچې د القاعده ډله لا هم د طالبانو له مشر ملامحمد عمر مجاهد سره په خپل بيعت پاتې دي، په داسې حال کې چې اسلامي دولت د القاعدې نه جلا شوي ډله ده، يعنی القاعده ډلې له ځان څخه جلا کړي.

طالبان مشران هر وخت ډير وروسته عمل کوي، که د اسلامي دولت له مشرانو سره د دوی ليدني کنتي دوامداره وای، او دا ډول يې خپلې تجربې ورسره شريکې کړي وای، بل داچې د طالبانو په لیکو کې له سلفي ورونو سره يې رويه سمه وای ممکن دغه ستونزه به دومره ژر نه وای زيږيدلې.

د طالبانو په لیکو کې د نورو هيوادونو د جنگيالو شتون هم په راتلونکې کې د طالبانو له پاره يو سرخوږی دی، هغوی چې اوس مهال د طالبانو له خوا خپلسري ته نه پريښودل کيږي او قوماندې د افغان طالبانو په لاس کې ده، د داعش په راپيداکيدو به هڅه وکړي چې له خپل ځان څخه محدوديتونه ليري کړي، دا ډول په غير مستقيم ډول به امريکا او افغان حکومت هم ددغو ډلو مرسته د هيواد په شمال کې د دي له پاره وکړي چې د چين او روسيې له پاره يې د تهديد په توگه وکاروي، تر څو روسيه د اوکراين او ختيځې اروپا له مسئلې څخه ديخوا (منځنۍ آسيا) کې مصروفه وساتي.

د طالبانو او اسلامي دولت توپير هم دا دی چې طالبان ځان د افغانستان په جغرافيه کې محدود گڼي او اسلامي دولت بيا سرحد نه مني، نو ځکه به بهرني جنگيالي د اسلامي دولت د نوم په کارولو سره خپل محدوديتونه ليري کړي.

اسلامي دولت او سيمه ييزې لوبې

هند ته د امريکا ولسمشر اوباما راتگ هغه څه ده چې چين او پاکستان يې وارخطاء کړي، اوس به پاکستان او چين په گټه هڅې کوي چې د هند د پياوړي کيدو مخه ونيسي. پاکستان به ډيره هڅه کوي چې د افغانستان امنيت گډ وډ وي، تر څو له امريکا څخه امتيازات هر وخت واخستلای شي.

اوس هم که د اسلامي دولت مشران په سم ډول پوه شي چې نړيوال استخبارات دي چې دوی به په افغانستان کې د طالبانو په مقابل کې جنگوي ممکن په افغانستان او پاکستان کې پر خپلو تگلارو له سره غور وکړي.

او طالبان به هم بالاخره مجبوره کيږي چې د داعش په نوم هرې وسلوالي ډلې مخه ډب کړي، ځکه د تير جهاد پر مهال د جهادي گوندونو د ډيروالي او د خپلسرو قومندانانو له امله ده چې دا دی تر نن ورځې مور په خپل منځي جگړو کې بوخت يو. بهرنيان مو سپل کوي او مور په خپلو منځونو کې سره وژنو. د بهرنيانو پياده پوځ مو خپل افغانان دي او د افغان د ويني تويولو په بدل کې له امريکا څخه مادي او دولتي امتيازات اخلي.

افغان دولت او امريکا بڼه پوهيږي چې د داعش په نوم وسلوال د دوی له پاره لوی سرخوږی نه شي جوړلای، بلکه کوشش به وکړي چې د دغې ډلې په نوم وسلوال د طالبانو په مقابل کې استعمال کړي، او تر ټولو لومړی به په سېمو کې د اړيکيانو په نوم غير مسؤل وسلوال د داعش په نوم له ډلو سره يوځای کړل شي، تر څو د طالبانو په مقابل کې د جنگ توان پيدا کړي.

ملا عبدالرؤف خادم ولی دومره ژر په نښه شو؟

داچې ولي ملاعبدالرؤف خادم دومره په بیره د امريکا ډي پېلوټه الوتکې له خوا په نښه او له منځه يوړل شو، چې نن ورځ (۹ فېبروري ۲۰۱۵) يې رسنيو د مرگ خبر ورکړ، څو لاملونه يې گڼلای شو:

لومړی: ملاعبدالرؤف خادم د سيمه ييزو استخباراتو په خوښه کار نه کاؤ او نه هم د داعش له خوا د ده په ټاکنه کې د کومې ځانگړې استخباراتي ادارې رول ؤ، بلکه د عربو سره د گوانتانامو زندان کې د خپل شناخت له امله د پاکستاني طالبانو او د افغان هغو کسانو چې لا دمخه يې د اسلامي دولت سره بيعت اعلان کړی ؤ دخوښي خلاف همدا خادم د خراسان د والی نائب وټاکل شو.

د پاڼو شميره: له ۴ تر ۵

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنی د لېکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

دوېم: ملا عبدالرؤف آخند د گوانتانامو زندان کې د امریکا یانو له خوا سختې شکنجې او زجرونه لیدلي و، امریکا او سیمه ییزو استخباراتي کړيو ته گرانه وه چې هغه به د امریکا له مخالفت څخه لاس اخستلو ته چمتو کړي.

درېم: ملا عبدالرؤف آخند یو عقیدوي شخص او په جهاد یي باور درلود، هغه به د پاکستان، افغان حکومت او امریکا په خوښه او غوښتنه هیڅکله هم له بهرنيانو او افغان حکومت سره له جگړې لاس نه وای اخستی.

څلورم: تر ټولو ډیره مهمه دا وه چې ملا عبدالرؤف آخند د طالبانو سره د نظامي شورا په رهبري کې پاتې شوی کس و او د طالبانو په نظامي لیکو کې یې ډیر ملگري او انډیوالان درلودل، هغه به دې ته په هیڅ وجه نه وای چمتو شوی چې له طالبانو سره مخامخ جگړې او وژلو ته زړه ښه کړي. همدا ډول طالبانو ته نږدې سرچینې هم وایي چې ملا عبدالرؤف خادم له طالبانو سره وسلوال ټکر ته زړه نه ښه کاو.

پنځم: د ملا عبدالرؤف په له منځه وړلو سره به امریکا او افغان حکومت وتوانیږي چې د خلکو دغه باور پر ځان پیدا کړي چې دوی په افغانستان کې د داعش ډلې د پیدا کیدو هڅه نه کوي.

شپږم: د ملا عبدالرؤف په له منځه وړلو سره اوس که د داعش کوم بل مشر په افغانستان کې راځي، د ده له مرگ وروسته به ځوانان له دغې ډلې سره یوځای او په راتلونکې کې به طالبانو ته سرخوړي پیدا کړي.

داهم یو سوال دی چې له ملا عبدالرؤف خادم څخه مخکې هم نورو خلکو په پاکستان او افغانستان کې د اسلامي دولت سره د بیعت او فعالیت خبرونه ورکول شوي، خو ملا عبدالرؤف ډیر په بیره د امریکا او افغان دولت له خوا په نښه شو.

ښه داده چې د اسلامي دولت مشران د افغانستان په اړه له احساساتي او ناسنجول شویو پریکړو څخه کار وانهخلي، او دینته متوجه وي چې په افغانستان کې د دوی وسلوال شتون ته هڅول له طالبانو او افغان ولس سره د جنگ په موخه کیږي.

په ټوله کې ویلای شو چې په افغانستان کې د داعش وسلوالي ډلې پیدا کیدل د افغان حکومت، امریکا او پاکستان په گټه، د چین، ایران، روسیې په زیان دی، او تر ټولو لوی زیان به یې طالبانو ته رسیږي.

د دې امکان شته چې له همدې ویرې به چین، ایران او روسیه له طالبانو سره خپلو اړیکو کې نور پرمختگ هم وکړي او دغه اړیکې به لا قوي شي.

خو جنگ به زموږ له کوره ونه وځي، دلته به امریکا، چین، روسیه، ایران، پاکستان او هند خپلو اهدافو ته د رسیدو له پاره پر جگړه اصرار کوي، او د جگړې مرکزونه به د پاکستان سره سرحدې سېمي دا ډول له چین سره نښتې بدخشان او دمنځنۍ اسیا سره نښتې کندز وي، تخار او ځینې نورې سېمي به د جگړې له پاره د مهماتو د رسولو له پاره نامنه او بهرنيانو ته دوسلو رسولو لارې به وي.

د پاڼو شمیره: له ۵ تر ۵

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رالیرلو مخکې په ځیر و لولئ